

וְאֵתְעָרוּ) בַּחֲדָא, וְסִלְקִין בְּזוּזָא לְרִקְיעָא אַחֲרָא. וְעַל
 דָּא תַיְנִינָן, אֵית קוּל דְּסִלִּיק קוּל, וּמֵאֵי אֵיהוּ. תְּהוּא
 קָלָא דִּתְקִיעָתָא דִּישְׂרָאֵל דִּתְתָּא.

וּבִיּוֹן דְּמִתְחַבְּרָן כָּל אֵינּוֹן קָלִין דִּלְתְּתָא, וְסִלְקִין
 לְתַהוּא רִקְיעָא עֲלָאָה דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא
 שְׂאֵרֵי בֵיה, מִתְעַטְרָן (ס"א מִתְעַטְרָן) כְּלָהוּ קָמֵי מִלְכָּא,
 וּבְדִין פּוּרְסוֹן רְמִיז וּכְוִרְסִיָּא אַחֲרָא דִּיעֲקֵב
 קָאִים וְאֵתְתַקְּוּ.

עַל דָּא אֲשַׁבְּחָנָא בְּסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא,
 בְּאֵינּוֹן צְלוּתֵי דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דִּתְהוּ אָמַר,
 צְלוּתָא וְקַל שׁוּפְרָא (דְּתַהוּא קוּל) דְּאֵפִיק תְּהוּא זַכָּאָה,
 דְּאֲשַׁתְּכַח מְרוּחִיהָ וּמִנְפְּשִׁיהָ בְּתַהוּא שׁוּפְרָא,
 דִּתְהוּא קוּל סִלִּיק לְעֵילָא. וּבְתַהוּא יוֹמָא קִיּוּמִין
 וּמִשְׁתַּכְּחֵי מְקַטְרָגִין לְעֵילָא. וְכֵד סִלִּיק תְּהוּא קָלָא

לשון הקודש

יעקב עומד ומתתקן.
 ועל זה מצאנו בספרו של רב המנונא
 סבא באותן תפלות של ראש השנה
 שהיה אומר, התפלה וקול השופר (שאותו
 קול) שמוציא אותו הצדיק, שנמצא מרוחו
 ונפשו באותו השופר של אותו הקול
 שעולה למעלה. ובאותו יום עומדים
 ונמצאים מקטרגים למעלה. ובשעולה

ועולים בזווג לרקיע אחר. ועל זה שנינו,
 יש קול שמעלה קול, ומה הוא? אותו
 הקול של תקיעתם של ישראל שלמטה.
 וביּוֹן שמתחברים כל הקולות
 הגלו שלמטה ועולים לאותו רקיע
 עליון שהמלך הקדוש שורה בו,
 מתעטרים (נועדים) בלם לפני המלך,
 ואז הכסאות עולים, וכפא אחר של

דְּשׁוּפְרָא, בְּלִהוּ אֶתְדַחֲיִין קָמִיָּה, וְלֹא יִכְלִין לְקַיְימָא.
 זְבָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא, דִּידְעִין לְבוּזָא רְעוּתָא
 לְקָמִי מְאָרִיָּהוֹן, וַיִּדְעִין לְתַקְנָא עֲלֵמָא בְּהַאי יוֹמָא,
 בְּקַל שׁוּפְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי, וְלֹא תוֹקְעֵי.

בְּהַאי יוֹמָא, בְּעֵי עֲמָא לְאַסְתַּכְּלָא בְּכַר נָשׁ שְׁלִים
 מְכַלָּא, דִּידְעֵ אַרְחוּי דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא, דִּידְעֵ
 בִּיקְרָא דְּמַלְכָּא, דִּיבְעֵי עֲלֵיָּהוּ בְּעוּתָא בְּהַאי יוֹמָא.
 וְלִזְמַנָּא קַל שׁוּפְרָא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, בְּכוּזָה דְּלִבָּא,
 בְּחַכְמָתָא, בְּרְעוּתָא, בְּשְׁלִימוּ. בְּגִין דִּיסְתַּלַּק דִּינָא
 עַל יְדוּי מִן עֲלָמָא. וְוִי לְאַיְנוּן דְּשְׁלִיחָא דְּלַחוּן לָא
 אֶשְׁתַּכַּח בְּדָקָא יְאוּת, דְּהָא חוּבֵי עֲלָמָא (עמא) אֶתְיִין
 לְאַדְפְּרָא בְּגִינֵיהּ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, אִם הִכְהִן
 הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא, דְּהוּא שְׁלִיחָא דְּכָל יִשְׂרָאֵל, לְאַשְׁמַת
 הָעַם הוּא, בְּגִין דְּדִינָא שְׁרִיא עֲלֵיָּהוּ.

לשון הקודש

הַקְּדוּשׁ, שִׁיּוּדְע בְּכַבּוּד הַמְּלָךְ שִׁיבְקֶשׁ
 עֲלֵיהֶם בְּקֶשֶׁה בַּיּוֹם הַזֶּה, וְלִזְמַן קוֹל שׁוּפֶר
 בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, בְּכּוֹנֵת הַלֵּב, בְּחַכְמָה,
 בְּרִצּוֹן וּבְשְׁלָמוֹת, בְּדִי שִׁיסְתַּלַּק הַדִּין עַל
 יְדוּ מִן הָעוֹלָם. אוּי לְאוּתָם שְׁהַשְׁלִיחַ
 שְׁלָדָם לֹא נִמְצָא בְּרָאוּי, שְׁהַרִי חֲטָאֵי
 הָעוֹלָם (הַעַם) בָּאִים לְהַזְכֵּר בְּגִלְלוֹ. זְהוּ
 שְׁכַתּוֹב, אִם הִכְהִן הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא –

אוּתוּ קוֹל הַשׁוּפֶר, בְּלָם נְדַחִים לְפָנָיו וְלֹא
 יִכּוּלִים לַעֲמֹד. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים
 שִׁיּוּדְעִים לְכוֹן אֶת הַרְצוֹן לְפָנָיו רְבוּנָם
 וַיִּוֹדְעִים לְתַקֵּן עוֹלָם בַּיּוֹם הַזֶּה בְּקוֹל
 שׁוּפֶר. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים פט) אֲשֶׁרִי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי, וְלֹא תוֹקְעֵי.

בַּיּוֹם הַזֶּה צְרִיךְ הָעַם לְהַסְתַּכֵּל בְּאָדָם
 שְׁלָם מְכַל, שִׁיּוּדְע אֶת דְּרַכֵּי הַמְּלָךְ

וְכִד שְׁלִיחָא הוּא זַכָּאָה כְּדָקָא יְאוּת, זַכָּאִין אִינוּן
עָמָא, דְּכָל דִּינִין מִסְתַּלְקִין מִנֵּיהּ עַל יְדֵיהּ,
כָּל שְׁכֵן בְּהֵנָּא, דְּעָלִיהּ מִתְּפַרְכָּאן עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְעַל דָּא, כִּהֵן וְלֹא עַד לָא יִסְלַק
לְפוּלְחָנָא, בְּדָקִין אַבְתְּרִיהּ, וַיִּדְעִין אַרְחֻי
וְעוֹבְדוּי, וְאֵי לָא, לָא סָלִיק לְפוּלְחָנָא, וְכֵן
בְּסַנְהֶדְרִין לְמִידָן דִּינָא.

וְאֵי אֲשַׁתְּכַח בְּדָקָא יְאוּת, יְהִבִּין עָלֶיהּ חוּמְרָא
דְּמִקְדָּשָׁא. וְאֵי לָא, לָא סָלִיק לְפוּלְחָנָא. הָדָא
הוּא דְכָתִיב, (דְּבָרִים לג) וְלֹלֹי אָמַר תְּמִיךְ וְאוּרִיךְ
לְאִישׁ חֲסִידֶךָ. מִפְּנֵי מַה זָכָה (אַחֲרָי) לְאוּרִים וְלְתַמִּים,
וְלְמַפְלַח פּוּלְחָנָא. הָוֵי אוֹמֵר (דְּבָרִים לג) אֲשֶׁר נִסִּיתוּ
וְגו'. הָאוֹמֵר לְאָבִיו וְלְאִמּוֹ לֹא רָאִיתִי וְגו'. וְכִיּוֹן
דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּאֵלִין דְּרַגְוִין, כְּדִין יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב

לשון הקודש

לְעִבּוּדָה, וְכֵן בְּסַנְהֶדְרִין כְּדִי לְדוֹן דִּין.
וְאִם נִמְצָא כְּרָאוּי, נִתְּנִים עָלָיו חֲמֻרֹת
הַמִּקְדָּשׁ. וְאִם לֹא, אִינוּ עוֹלָה לְעִבּוּדָה.
זֶהוּ שְׁכָתוּב, (דְּבָרִים לג) וְלֹלֹי אָמַר תְּמִיךְ
וְאוּרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ. מִפְּנֵי מַה זָכָה (אַחֲרָי)
לְאוּרִים וְלְתַמִּים וְלְעִבְד עִבּוּדָה? הָוֵי
אוֹמֵר, אֲשֶׁר נִסִּיתוּ וְגו'. הָאוֹמֵר לְאָבִיו
וְלְאִמּוֹ לֹא רָאִיתִי וְגו'. וְכִיּוֹן שְׁנִמְצָאוּ
בְּדַרְגּוֹת הַלְלוּ, אִזּוּ – יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ

שֶׁהוּא שְׁלִיחָם שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל – לְאֲשַׁמֵּת
הָעָם הוּא, מִשּׁוּם שֶׁהֵדִין שׁוֹרֵה עֲלֵיהֶם.
וְכִשְׁחֵשְׁלִית הוּא צְדִיק כְּרָאוּי, אֲשֶׁרֵי
הָעָם, שֶׁכָּל הַדִּינִים מִסְתַּלְקִים מִמֶּהם עַל
יְדוּ, כָּל שְׁכֵן הַכֹּהֵן שֶׁעָלָיו מִתְּפַרְכָּבִים
עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְעַל זֶה, כִּהֵן וְלֹאֵי טָרַם
שִׁיעֵלָה לְעִבּוּדָה, בּוֹדְקִים אַחֲרָיו, וַיּוֹדְעִים
דְּרָכָיו וּמַעֲשָׂיו. וְאִם לֹא, אִינוּ עוֹלָה

וְגו', יְשִׁימוּ קְטוֹרֵה וְגו'. לְשִׁבְכָא רִוְגָא, וּלְזַמְנָא
 שְׁלָמָא. וְכִלְיַל עַל מִזְבְּחָךְ, בְּגִין דִּיתְבַּסְמוּן כְּלָא,
 וַיִּשְׁתַּכְחוּן בְּרַכָּאן בְּכִלְהוּ עֲלֵמִין, בְּרִין (דבריים לג) בְּרַךְ
 יי' חִילוּ וְגו'.

וְאִם כָּל עַדְת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְנִעְלָם וְגו'. (ויקרא ד) רַבִּי
 שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה לב) נָשִׁים שְׂאֵנְנוֹת קִמְנָה
 שְׁמַעְנָה קוֹלֵי וְגו'. כַּמָּה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ,
 לְאַסְתַּכְלָא בִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח בְּרִיָּה
 שְׁלִים קַמִּיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְכַד פְּרָא קִדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ (דף יט ע"א) פְּרָא לִיה שְׁלִים, כַּמָּה
 דְאַתְמַר, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשְׂרָאֵל
 וְגו'. אֶת הָאָדָם דְכַר וְנוֹקְבָא. וְנוֹקְבָא אֶתְכִלְיַלַּת
 בְּדַכּוּרָא, וְכַדִּין יִשְׂרָאֵל כְּתִיב. לְבַתָּר וְהִמָּה בְקִשׁוּ
 חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים.

לשון הקודש

שִׁימְעָא בְרִיָּה שְׁלָמָה לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. שְׁפַאֲשֶׁר פְּרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת הָאָדָם, הוּא פְּרָא אוֹתוֹ שְׁלָם, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְגו'. אֶת הָאָדָם - זָכָר וְנִקְבָּה.
 וְנִקְבָּה נְכִלְיַלַּת בְּזָכָר, וְאִז כְּתוּב יִשְׂרָאֵל.
 אַחַר כָּךְ - וְהִמָּה בְקִשׁוּ חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים.

לְיַעֲקֹב וְגו', יְשִׁימוּ קְטוֹרֵה וְגו'. לְשִׁבְכָא אֶת
 הַרְגוּ וּלְזַמְנָא שְׁלוֹם. וְכִלְיַל עַל מִזְבְּחָךְ, כְּדִי
 שְׁהַכֵּל יִתְבַּשְׁמוּ וַיִּמְצְאוּ בְרִכּוֹת בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת, אִז - בְּרַךְ ה' חִילוּ וְגו'.

וְאִם כָּל עַדְת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְנִעְלָם וְגו'.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה לב) נָשִׁים שְׂאֵנְנוֹת
 קִמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלֵי וְגו'. כַּמָּה יִשְׁלוּ
 לְאָדָם לְהַתְּבוּיָן כְּכַבּוּד רַבּוֹנוּ, כְּדִי

תָּא חַיִּי, מְנוּקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא עֲלָאָה, אֲשֶׁתִּכַּחַת
 חַד נּוּקְבָא רוּחָתָא דְכָל רוּחִין, וְהָא אוּקְיָמְנָא
 לִילִית שְׁמָה. וְהִיא אֲשֶׁתִּכַּחַת בְּקַדְמֵיתָא לְגַבֵּי אָדָם.
 וּבִשְׁעָתָא דְאֲתַבְּרֵי אָדָם, וְאֲשֶׁתִּלִּים גּוֹפִיָה, אֲזִדְמְנוּ
 עַל הַהוּא גּוֹפָא אֶלְפֵי רוּחִין מִסְטָרָא דְשְׂמָאֵלָא. דָּא
 בְּעָא לְאֲעֵלָא בֵּיה, וְדָא בְּעָא לְאֲעֵלָא בֵּיה, וְלֹא חַיִּי
 יְכַלִּי, עַד דְּנָעַר בְּהוּ קַדְשָׁא בְרוּךְ הוּא, וְאָדָם חַוָּה
 שְׂכִיב גּוֹפָא בְּלֹא רוּחָא, וְחַיִּי דִילִיָה יְרוּקָא חַוָּה,
 וְכָל אֵינוֹן רוּחִין סַחְרִין עָלֶיהָ.

בְּהַהִיא שַׁעְתָּא נְחִית עֲנָנָא חַד, וְדָחָא (וַיְרִיק) לְכָל
 אֵינוֹן רוּחִין. וּבִשְׁעָתָא דָּא כְּתִיב, (בראשית
 א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְהָא
 אוּקְיָמְנָא, דְּנוּקְבָא אֲתַעֲבֵרַת מִן דְּכוּרָא מִן תַּהוּא
 נֶפֶשׁ דְּאָדָם, וְהִיא אֲפִיקַת הַהוּא רוּחָא, לְנִשְׁבָּא בֵּיה
 בְּאָדָם, כְּלִיל מְתֵרִין סְטֵרִין בְּדָקָא חַיִּי, חָדָא הוּא

לשון הקודש

שׁוֹכֵב גּוֹף בְּלִי רוּחַ, וּמִרְאֵהוּ הִיָּה יָרֵק,
 וְכָל אוֹתָן רוּחוֹת סוֹבְבוֹת אוֹתוֹ.
 בְּאוֹתָהּ שַׁעָה יֵרֵד עֲנָן אַחַד וְדָחָה (חֲרָק)
 אֵת כָּל אוֹתָן הַרוּחוֹת, וּבִשְׁעָה חַיִּי כְּתוּב,
 (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
 חַיָּה. וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ, שְׂנֵקְבָה מִתַּעֲבֵרַת מִן
 הַזְּכָר מִן אוֹתָהּ נֶפֶשׁ שֶׁל אָדָם, וְהִיא
 מוֹצִיָּא אוֹתָהּ הַרוּחַ לְנִשְׁבֵּי אוֹתָהּ בְּאָדָם,

בְּאֵי רָאָה, מְנוּקְבַת תַּהוּמָא רַבָּה נִמְצְאוֹת רוּחַ
 נְקֻבָּה, רוּחַ שֶׁל כָּל הַרוּחוֹת, וּבְאֶרְצוֹ
 שְׂשֻׁמָה לִילִית, וְהִיא נִמְצְאוֹה לְרֵאשׁוֹנָה
 אֶצֶל אָדָם. וּבִשְׁעָה שְׂנֵקְבָא אָדָם וְנִשְׁלַם
 גּוֹפוֹ, הַזְּמִנּוּ עַל אוֹתוֹ הַגּוֹף אֶלְפֵי רוּחוֹת
 מִצַּד הַשְּׂמָאֵל. זֶה רְצָה לְהַפְגִּים בּוֹ, וְזֶה
 רְצָה לְהַפְגִּים בּוֹ, וְלֹא חַיִּי יְכוּלִים. עַד
 שְׁנָעַר בְּהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָדָם הִיָּה

דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה. לְנֶפֶשׁ חַיָּה מִמָּשׁ. וּמֵאֵן דְּאִסְתַּפֵּק
 בְּהַאי, בְּגִין דְּלֹא יָדַע, אִי חַיָּה זֶה הוּא חַיָּה תַתָּא,
 או חַיָּה דְשָׁמַה יִשְׂרָאֵל, או מִדְּכוּרָא או מִנוֹקְבָא.
 אֲבָל לָא כְּתִיב לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה, אֶלָּא לְנֶפֶשׁ חַיָּה סְתָם,
 דְּמִשְׁמַע כֻּלָּא.

וְכִד קָם אָדָם, תְּוֹת נֹקְבֵיתִיה תְּקוּעָה בְּסִטְרוּי.
 וְהָיָא נְשָׁמַתָּא קַדִּישָׁא דְבֵיתָהּ, הָוָה אֲסִי
 לְהַאי סִטְרָא, וְלְהַאי סִטְרָא, וְסִי לְהַאי וְלְהַאי, בְּגִין
 דְּהָכִי אֶתְקַלִּילָת. לְבַתָּר נָסַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאָדָם, וְתָקִין לְנוֹקְבֵיתָהּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית
 ב) וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע וְגו'. אֶת הַצֶּלַע הָא
 אוֹקִימָנָא, בְּמָה דְאֵת אָמַר (שמות כו) וְלַצֶּלַע הַמְשָׁכָן.
 וַיְבִיֵּאָה אֶל הָאָדָם, בְּתַקְוִינָהּא כְּבֻלָּה לְחֹפָה.

לשון הקודש

בְּצִדוֹ, וְאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שָׁבו
 הֵיטָה מִתְּפִשְׁטָת לְצַד הַזֶּה וְלְצַד הַזֶּה,
 וְהֵיטָה מִסְפִּיקָה לְזֶה וְלְזֶה, מִשּׁוּם שְׂפָרָה
 נְכַלְלָת. אַחַר כֵּן נָסַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת הָאָדָם, וְתָקִין אֶת נְקֻבָתוֹ. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב (שם) וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע
 וְגו'. אֶת הַצֶּלַע, הָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ
 שְׂנַאֲמַר (ויקרא מד) וְלַצֶּלַע הַמְשָׁכָן. וַיְבִיֵּאָה
 אֶל הָאָדָם, בְּתַקְוִינָהּ כְּמוֹ כְּבֻלָּה לְחֹפָה.

כְּלוּלָה מִשְׁנֵי צִדִּים בְּרָאוּי. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
 (אס) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה. לְנֶפֶשׁ חַיָּה מִמָּשׁ. וּמִי
 שְׂמִסְתַּפֵּק בְּזֶה, כִּי אֵינּוּ יוֹדַע אִם הַחַיָּה
 הַזֶּה הִיא הַחַיָּה הַתַּתְּמוּנָה, או הַחַיָּה
 שְׂשָׁמָה יִשְׂרָאֵל, או מִהַזְכָּר או מִהַנְּקֵבָה.
 אֲבָל לֹא כְּתוּב לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה, אֶלָּא לְנֶפֶשׁ
 חַיָּה סְתָם, שְׂמִשְׁמַע הַכֹּל.
 וְכַשְׂעָמַד אָדָם, הֵיטָה נְקֻבָתוֹ תְּקוּעָה

בַּיּוֹן דְּחֵמַת לַיְלִית דָּא, עֲרֻקַת, וְהִיא בְּכַרְכֵי יַמָּא,
 וְעַד בְּעֵן הִיא זְמוּנָא לְאַבְאָשָׁא בְּנֵי עֲלָמָא.
 וְכַד זְמוּן קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְחֻרְבָּא רֹמֵי רְשִׁיעָתָא,
 וְלִמְחֵי חוּרְבָן לְעֲלָמִין, יִסְלַק לְהַאי לַיְלִית, וַיִּשְׁרִי
 לָהּ לְהַאי חוּרְבָּא, בְּגִין דְּהִיא חוּרְבָּנָא דְּעֲלָמָא.
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה לד) אַךְ שָׁם הִרְגִיעָה לַיְלִית
 וּמִצָּאָהּ לָהּ מְנוּחָה.

וּבְסִפְרֵי קִדְמָי אֲמַרִי, דְּאִיהִי עֲרֻקַת מִן אָדָם
 מִקְדַּמַּת דְּנָא, וְאַנָּן לָא תַנִּינָן הָכִי,
 בְּגִין דְּהִיא נִוְקְבָא דָּא אֲשֶׁת־כַּחַת עַמִּיָּה, אֲבָל
 עַד לָא קָמַת הִיא נְפִשׁ (ס"א דְּהִיא נִוְקְבָא דָּא לָא אֲשֶׁת־כַּחַת
 עַמִּיָּה אֲבָל עַד לָא אֲתַתְּקַנַּת נִוְקְבָא דָּא) עַמִּיָּה דְּאָדָם בְּדָקָא
 יְאוּת, הֵוֹת מְזֻדְוֶנָּא עַמִּיָּה וְכַד הִיא אֲתַתְּקַנַּת
 עַמִּיָּה בְּדָקָא יְאוּת, עֲרֻקַת הִיא לְיַמָּא, וּזְמוּנָא
 לְאַבְאָשָׁא בְּנֵי עֲלָמָא.

 לַשּׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

מְנוּחָה.

וּבְסִפְרֵי הָרָאשׁוֹנִים אָמְרוּ, שֶׁהִיא בְּרַחָה
 מִן הָאָדָם מִקְדָּם לְבֵן, אֲבָל אֲנִי לָא שְׁנִינֵנו
 בְּדָהּ, מִשּׁוּם שֶׁהִרִי נִקְבָּה זֶה נִמְצָאָה עִמּוּ,
 אֲבָל מִרְם שְׁקַמְהָ הַנְּפִשׁ הַזֶּה (שֶׁהִרִי נִקְבָּה זֶה לָא
 נִמְצָאָה עִמּוּ, אֲבָל מִרְם שְׁתַּקְנָה הַנְּקֻבָּה הַזֶּה) עִם אָדָם
 בְּרָאוּי, הֵיטָה מְזֻדְוֶנָּת עִמּוּ, וּכְשׁוֹן הַתְּקַנָּה
 עִמּוּ בְּרָאוּי, הִיא בְּרַחָה לַיִם, וּמְזֻמְנָת

בַּיּוֹן שְׂרָאָתָה לַיְלִית בְּדָהּ, בְּרַחָה, וְהִיא
 בְּכַרְכֵי הַיָּם, וְעַד עַכְשָׁו הִיא מְזֻמְנָת לְהִרְע
 לְבְנֵי הָעוֹלָם, וּכְשֶׁעֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְהַחְרִיב אֶת רֹמֵי הָרְשָׁעָה וְשֶׁתִּתְחַרַב
 לְעוֹלָמִים, הוּא יַעֲלֶה אֶת לַיְלִית הַזֶּה,
 וַיִּשִׁים אוֹתָהּ בְּחֻרְבָן הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא
 חֻרְבָּנוּ שֶׁל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה
 לד) אַךְ שָׁם הִרְגִיעָה לַיְלִית וּמִצָּאָהּ לָהּ

אֶסְוֹתָא לְהַאי, בְּהֵיבָא שְׁעָתָא דְאַזְדָּוּג בַּר נָשׁ
 בְּאַתְתִּיהָ, יְכוּיָן לְבִיהָ בְּקְדוּשָׁה דְמֵאֲרִי,
 וְלִימָא הָכִי, עֲטִיפָא בְּקִטְפָא אֲזַדְמֵנַת, שְׂאֲרֵי שְׂאֲרֵי,
 לָא תַעוּל וְלָא תַנְפּוּק, לָא דִידָךְ וְלָא בְעַדְכָךְ. תּוּב
 תּוּב, יַמָּא אַתְרֵינְשָׁא, גְּלַגְלוּי לִיךְ קָרָאן, בְּחוּלְקָא
 קְדִישָׁא אַחִידְנָא, בְּקְדוּשָׁה דְמִלְכָּא אַתְעֲטַפְנָא.

וְלַחֲפִיָּא לִיהָ לְרִישִׁיהָ וְלֵאֲתִתִּיהָ עַד שְׁעָתָא
 חֲדָא, וְכֵן בְּכָל זְמָנָא, עַד ג' יוֹמִין
 לְקַלִּיטָה, דְכָל הַרְפָּכָה דְלָא קוּלְטַת לְג' יוֹמִין,
 תּוּב לִיתָא קוּלְטַת. וּבְסַפְרָא דְאַנַּח אֲשַׁמְדָּאי
 לְשַׁלְמָה מִלְכָּא אָמַר, תְּלַתִּין יוֹמִין. וְאָמַר דְלְבַתֵּר
 דְסַיִים עוּבְדָּא, לִישְׁדֵי מִיִּין צְלִילָן סוּתְרֵינִיהָ
 לְעַרְסִיָּה. וְנַטוּרָא דְכֻלָּא. (לְבַתֵּר).

לשון הקודש

וְלִכְפֹּת אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת אֲשֵׁתוֹ עַד שְׁעָה
 אַחַת, וְכֵן בְּכָל פֶּעַם, עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים
 לְקַלִּיטָה, שְׂכָל הַרְפָּכָה שְׂאִין קוּלְטַת
 לְשַׁלְשָׁה יָמִים, שׁוּב אֵין קוּלְטַת. וּבְסַפְרָא
 שְׁהַנִּיחַ אֲשַׁמְדָּאי לְשַׁלְמָה הַמֶּלֶךְ, אָמַר
 שְׁלִשִׁים יוֹם. וְאָמַר, שְׁלֹאֲחַר שְׁסִים אֶת
 הַמַּעֲשָׂה, יִשְׁפָד מִים צְלוּלִים סָבִיב מִמֶּתוֹ,
 וְזוֹ שְׁמִירָה שֶׁל הַבַּל. (אַחַר פָּק)

לְהַזִּיק לְבָנֵי הָעוֹלָם.
 הַרְפּוּאָה לְזוֹהַר – בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂאֲדָם
 מְזוּדָג עִם אֲשֵׁתוֹ, יְכוּיָן לְבוֹ בְּקְדוּשַׁת
 רַבּוּנָא וַיֹּאמֶר כֵּן: הַעֲטוּפָה בְּסָדִין
 הַזְדַּמְנָה, מִתְרַת מִתְרַת, אַל תִּכְנַסִּי וְאַל
 תִּצְאִי, לֹא שְׂלָךְ וְלֹא בְחֻלְקָךְ. שׁוּבִי
 שׁוּבִי, הַיּוֹם רוּעֵשׁ, הַגְּלִים שְׁלוֹ קוּרְאִים
 לָךְ, בְּחֻלְק קְדוּשָׁא אֲנִי אַחוּז, וּבְקְדוּשַׁת
 הַמֶּלֶךְ הַתְּעַטְפִּיתִי.

מָאן דִּינְקָא לְרַבִּינָא, לָא תוֹדוּג לְבַר נָשׁ, אֶלָּא
בְּשַׁעְתָּא דְרַבִּינָא נָאִים. וּלְבַתֵּר לָא תְנִיב
לִיה, עַד שַׁעְתָּא חָדָא, בְּתֵרִין מִלִּין, אוּ חַד מִיל,
אִי לָא יִכְלָא בְּגִין צַעְרָא דְרַבִּינָא, בְּזַמְנָא דְאִיהוּ
בְּבִי. וּבְדָא לָא מְסַתְפִי מְנַה לְעֵלְמִין.

זְבָאִין אֵינּוּן צְדִיקֵינָא, דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא אוֹלִיף
לוֹן רְזִין עֲמִיקוֹן דְלַעִילָא וְתַתָּא, וְכִלָּא בְּגִין
אוֹרֵייתָא, דְהָא אוֹרֵייתָא, מָאן דִּישְׁתַּדֵּל בָּהּ,
מִתְעַפֵּר בְּעַמְרִין דְשָׁמָא קְדִישָׁא, דְהָא אוֹרֵייתָא
שָׁמָא קְדִישָׁא הוּא. וּמָאן דִּישְׁתַּדֵּל בָּהּ, אֶתְרָשִׁים
וְאֶתְעַפֵּר בְּשָׁמָא קְדִישָׁא, וּבְדִין יָדַע אֶרְחִין סְתִימִין,
וְרִזִין עֲמִיקוֹן דְלַעִילָא וְתַתָּא, וְלָא מְסַתְפִי לְעֵלְמִין.

תָּא חֲזִי, (דף י"ט ע"ב) בְּהַהוּא יוֹמָא אֶתְפָּקְדוּ עַל אֵילָנָא
חַד, וְעָבְרוּ עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיחוֹן, וּבְגִין

לשון הקודש

וּלְמַטָּה, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, שְׁהַרִי מִי
שְׁמַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, מִתְעַפֵּר בְּעַטְרוֹת שֶׁל
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שְׁהַרִי הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם
קְדוֹשׁ, וּמִי שְׁמַתְעַסֵּק בָּהּ נֶרְשָׁם וּמִתְעַפֵּר
בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, וְאִזּוּ יוֹדַע דְרַבִּים נְסֻתוֹת
וְסוּדוֹת עֲמֻקִּים שְׁלַמְעֵלָה וּלְמַטָּה, וְלָא
פּוֹחַד לְעוֹלָמִים.

בֵּא רֵאה, בְּאוֹתוֹ יוֹם נִצְטוּן עַל עֵץ אֶחָד

מִי שְׁמִינִיקָה תִינוּק, לָא תוֹדוּג עִם אָדָם
אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא שְׁהַתִּינוּק יִשְׁן. וְאַחַר כֵּן אֵל
תְּנִיב אוֹתוֹ עַד שַׁעְתָּא אַחַת, כְּמוֹ שְׁנֵי
מִלִּין, אוּ מִיל אֶחָד, אִם לָא יִכְוֵלָה
בְּשִׁבִיל צַעַר הַתִּינוּק בְּזַמֵּן שֶׁהוּא בּוֹבָה.
וּבָזָה לָא יִפְחַד מִמְנַה לְעוֹלָמִים.

אֲשֶׁרִי הַצְדִיקִים שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִלְמַד אוֹתָם סוּדוֹת עֲמֻקִּים שְׁלַמְעֵלָה

וְאֵתְתָא הִיא חֲבַת בְּקַדְמִיתָא, וְאֵתָא עָלָה הֵהוּא
 נְחָשׁ, כְּתִיב, (בראשית א) וְהוּא יִמְשׁוֹל בָּךְ. מִכָּאן
 וְלִהְלֵאָה, בְּכָל זְמַנִּין דְּגוּבְרִין אֲשֶׁתְּכֹחוּ חֵיבִין קָמִי
 קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא אֲוִקְמָנָא דְאֵינוּן
 נְשִׁים (דְּלֵעִילָא) מִסְטָרָא דְדִינָא קִשְׂיָא, זְמַנִּין
 לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהוֹן, מִסְטָרָא דְדִינָא קִשְׂיָא, הָדָא הוּא
 דְכְתִיב, (ישעיה א) עַמִּי נֹגְשָׁיו מְעוֹלִל וְנָשִׁים מְשָׁלוּ בוֹ,
 נְשִׁים מְשָׁלוּ בוֹ וְדָאִי.

וְאֵלִין אֲקָרוּן לַהֵט הַחֶרֶב הַמְתֵּהֲפֶכֶת, לָאוּ דְאֵינוּן
 חֶרֶב הַמְתֵּהֲפֶכֶת, אֱלָא לַהֵט מֵהוּא חֶרֶב,
 דְאֲקָרִי (ויקרא כו) חֶרֶב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, (ישעיה לד) חֶרֶב
 לֵי"י מְלָאָה דָם. וְהוּא לַהֵט הַחֶרֶב מֵתֵהֲפֶכֶת,
 לְזְמַנִּין גּוּבְרִין וְלְזְמַנִּין נֹקְבִין, וְהָא אֲוִקְמָנָא.

לשון הקודש

מְשָׁלוּ בוֹ וְדָאִי.
 וְאֵלָה נִקְרְאוֹת לַהֵט הַחֶרֶב הַמְתֵּהֲפֶכֶת,
 לֹא שֶׁהֵם חֶרֶב הַמְתֵּהֲפֶכֶת, אֱלָא לַהֵט
 מֵאוֹתָהּ חֶרֶב, שְׁנִקְרָא (ויקרא כו) חֶרֶב
 נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, (ישעיה לד) חֶרֶב לַהֵט
 מְלָאָה דָם. וְאוֹתוֹ לַהֵט הַחֶרֶב
 הַמְתֵּהֲפֶכֶת, לַפְעָמִים נִבְרִים וְלַפְעָמִים
 נִקְבּוֹת, וְהָרִי בְּאֲרָנּוּ.

וְעָבְרוּ עַל מִצְוֹת רַבּוֹנָם, וּבְגִלָּל שְׁהֵאֲשָׁה
 חֲטָאָה בְּרֵאשׁוֹנָה וּבָא עֲלֶיהָ אוֹתוֹ
 הַנְּחָשׁ, כְּתוּב (בראשית א) וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ.
 מִכָּאן וְהֵלְאָה, בְּכָל הַפְעָמִים שְׂאֵנָשִׁים
 נִמְצְאִים רְשָׁעִים לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 הָרִי בְּאֲרָנּוּ שְׂאוֹתָן נְשִׁים (שלמעלה) שְׂמַצְד
 הַדִּין הַקָּשָׁה מְזַמְנֹת לְשִׁלְטַת עֲלֵיהֶם, מַצְד
 הַדִּין הַקָּשָׁה. וְהוּ שְׂכָתוּב (ישעיה א) עַמִּי
 נֹגְשָׁיו מְעוֹלִל וְנָשִׁים מְשָׁלוּ בוֹ. נְשִׁים

וַיִּלְעָלְמָא, כַּד אֵינּוּן נָשִׁין שְׁלִטָן בְּעָלְמָא, כַּד
 חָמָא נְבִיאָה, דְּיִשְׂרָאֵל מַעְקָמֵי אֲרִתְיָהּוּ, וְאֵינּוּן
 אֲשַׁתְּכַחוּ בְּחֻבְיָן קָמֵי מְאָרִיָּהוּן, כְּדִין אָמַר, נָשִׁים
 שְׂאֲנַנּוֹת הֵיךְ אַתְּוֹן שְׂקִיטָאן, הֵיךְ אַתְּוֹן יִתְּבוּן דְּלֹא
 לְאַתְעָרָא בְּעָלְמָא, קַמְנָה. וּבְאַתְרֵי אַחְרָא אוֹקִימְנָא
 לְהֵאֵי קָרָא. וְהֵאֵי אוֹקִימוּהָ חֲבַרְיָא.

אַבְל לֹא אַתְמַר, אֶלְא כְּמָה דְּאַשְׁכְּחָן בְּדְבוּרָה.
 דְּכִתְיֹב (שׁוֹפְטִים ד) הִיא שׁוֹפְטָה אֶת יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵת הַהִיא. וְעַל דָּא תְּנִינָן, וַיִּלְבַּר נָשׁ דְּאַתְתָּא
 קָא מְבַרְכָא לִיהּ לְפַתּוּרָא. כַּד דְּבוּרָה, הִיא שׁוֹפְטָה
 אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא, וַיִּלְדָּרָא דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח
 בְּהוּ מָאן דְּדָאִין לְעַמָּא, אֶלְא חַד נִוְקְבָא.

תָּא חַזִּי, תִּרְיֹן נָשִׁין אֵינּוּן דְּאַשְׁתְּכַחוּ בְּעָלְמָא,
 וְאָמְרֵי תּוֹשְׁבַתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל

לשון הקודש

אַבְל לֹא נֹאמַר, אֶלְא כְּמוֹ שְׂמַעְיָנוּ
 בְּדְבוּרָה, שְׁכָתוּב (שׁוֹפְטִים ד) הִיא שְׁפָטָה
 אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא. וְעַל כֵּן שְׂנִינּוּ,
 אוֹי לְאָדָם שְׂאֲשָׁה מְבַרְכַת לוֹ בְּשִׁלְחָנוּ.
 כַּד דְּבוּרָה, הִיא שְׁפָטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת
 הַהִיא – אוֹי לְדוֹר שְׂלֵא נִמְצָא בְּהֵם מִי
 שְׂיָדוּן אֶת הָעָם אֶלְא רַק נִקְבָּה אַחַת.
 בְּאֵי רֵאָה, שְׁתֵּי נָשִׁים הֵן שְׂנִמְצָאוּ בְּעוֹלָם

אוֹי לְעוֹלָם בְּשֵׁאוֹתוֹן נָשִׁים שׁוֹלְטוֹת
 בְּעוֹלָם. כְּשִׁרְאָה הַנְּבִיא שְׂיִשְׂרָאֵל
 מַעְקָמֵי אֶת דְּרַבְיָהֶם וְהֵם נִמְצָאִים
 בְּחַטָּאִים לְפָנֵי רַבּוֹנֵם, אִזּוֹ אָמַר: נָשִׁים
 שְׂאֲנַנּוֹת, אִיךְ אַתְּוֹן שְׂאֲנַנּוֹת? אִיךְ אַתְּוֹן
 יוֹשְׁבוֹת שְׂלֵא לְהַתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם? קַמְנָה.
 וּבְמָקוֹם אַחַר בְּאַרְנוֹ אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה,
 וְהֵרִי פְּרֻשׁוֹהוּ הַחֲבַרְיָם.

גוֹבְרִין דְּעֵלְמָא לָא יִימְרוּן הָבִי. וּמֵאן אֵינּוּן.
 דְּבוּרָה. וְחִנָּה. חִנָּה אָמְרָה, (שמואל א ב) אֵין קְדוּשׁ בְּיָי
 כִּי אֵין בְּלִתְדָּ וּבְלָהוּ קְרָאִי. דְּהִיא פִתְחַת פִּתְחָא
 דְּמֵהִימְנוּתָא לְעֵלְמָא, כְּגוֹן (שמואל א ב) מְקוּם מַעְפָּר דָּל
 מֵאֲשֵׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, הָא פִּתְחָא דְּמֵהִימְנוּתָא.
 לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, הָא מֵהִימְנוּתָא דְּלְעִילָא,
 בְּאַתְרַּ דְּאַבְהוֹן שְׂרִיין. מָאן נְדִיבִים. אֵלִין אַבְהוֹן.
 כְּדִכְתִּיב (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים נְאֻסְפוּ.

דְּבַר אַחַר לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, נִבְּאָה עַל
 שְׁמוּאֵל, דְּאִיהוּ זְמִין לְאַתְקַשָּׁא עִם מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן, דְּכְתִיב, (תהלים טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו
 וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. (שמואל א ב) וְכִסָּא כְבוֹד
 יִנְחִילִם. מָאן יִנְחִילִם. דָּא שְׁמוּאֵל. דְּאַחְסִין יִקְרָא
 דְּמַלְכוּתָא לְתַרְיִן מַלְכִין. דְּבַר אַחַר וְכִסָּא כְבוֹד

לשון הקודש

שְׂשֵׁרוּיִים הָאָבוֹת. מִי הַנְּדִיבִים? אֵלוּ
 הָאָבוֹת, כְּפִתּוּב (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים
 נְאֻסְפוּ.

דְּבַר אַחַר לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים – נִבְּאָה
 עַל שְׁמוּאֵל, שֶׁהוּא עֲתִיד לְהִיּוֹת שְׁקוּל עִם
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, שְׁפִתּוּב (שם טז) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 בְּכַהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. וְכִסָּא
 כְבוֹד יִנְחִילִם, מִי יִנְחִילִם? זֶה שְׁמוּאֵל,
 שְׁהוּרִישׁ כְבוֹד הַמַּלְכוּת לְשְׁנֵי מַלְכִים.

וְאוֹמְרוֹת תִּשְׁבַּחְתּוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, שְׁכַל הַגְּבֻרִים שְׁבַעֲוֹלִם לָא יֵאמְרוּ
 כּוֹז. וּמִי הֵן? דְּבוּרָה וְחִנָּה. חִנָּה
 אָמְרָה (שמואל א ב) אֵין קְדוּשׁ כְּהִי כִּי אֵין
 בְּלִתְדָּ, וְכָל שְׂאָר הַפְּסוּקִים. שֶׁהִיא
 פִּתְחָה אֵת פִּתְחַת הָאֲמוּנָה לְעוֹלָם, כְּמוֹ:
 מְקוּם מַעְפָּר דָּל מֵאֲשֵׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן,
 הֲרִי הִפְתַּח שֶׁל הָאֲמוּנָה. לְהוֹשִׁיבֵי עִם
 נְדִיבִים, הֲרִי הָאֲמוּנָה שְׁלַמְעֵלָה, בְּמָקוּם

יִנְחִילֶם, דָּא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דְהוּא אֲחִסִּין
 פּוֹרְסִיָּא דִּילִיָּה לְעֵבְרוּתֵיהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְכִפָּא
 כְּבוֹד יִנְחִילֶם. (עוד).

יִי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, (שמואל א ב) מְרִיבּוֹ חָסֵר, מָאֵי קָא
 מִיִּירֵי. אֶלָּא מְרִיבּוֹ תַנִּינּוּ, מְרִיב ו', וְדָא מְלָכָא
 קְדִישָׁא וְרוּא דְחֻכְמָתָא אֲתַמַּר הָכָא, בְּשַׁעְתָּא
 דְּדִינִין מִתְעָרִין וְשְׁלִיטִין שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי, וְרַחְמֵי
 אֲתַכְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֲתַכְרַךְ
 מִמְּבוּעָא דְנַחְלָא, כְּדִין גְּבָרִין רַחְמֵי וְאֲתַכְפִּיין דִּינֵי,
 הָדָא הוּא דְכָתִיב יִי' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ מְרִיב ו'.

עָלִיו בְּשָׁמַיִם יִרְעִם. עָלִיו. מָאֵי עָלִיו. בְּשַׁעְתָּא
 דְּטָלָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלִיָּה,
 וּמְלִיא רִישֵׁיהּ, בְּהָהוּא אֲתַר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם, כְּדִין
 יִרְעִם: יִתְבַּר חִילִיָּהוֹן וְתוֹקֶפִיָּהוֹן דְּדִינִין תְּקִיפִין.
 וַיִּתֵּן עֵז לְמַלְכוֹ, דָּא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וַיִּרַם קֶרֶן

לשון הקודש

וּבְשַׁעְתָּא שְׁהַקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא מִתְכַּרְךְ
 מִמְּעֵין הַנְּחָל, אֲזִי גּוֹבְרִים הַרְחֵמִים
 וְנִכְנָעִים הַדִּינִים. זְהוּ שְׁפָתוֹב, ה' יַחְתּוּ
 מְרִיבּוֹ, מְרִיב ו'.

עָלִיו בְּשָׁמַיִם יִרְעִם. עָלִיו, מַה זֶה עָלִיו?
 בְּשַׁעְתָּא שְׁהַטַּל שָׁל הַעֵתִיק הַקְדוּשָׁא שׁוּרָה
 עָלִיו, וּמְמַלָּא אֶת רֵאשׁוֹ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׁנַקְרָא שָׁמַיִם, אֲזִי יִרְעִם, וְשֹׁבֵר אֶת כְּחָם

דְּבַר אַחַר וְכִפָּא כְבוֹד יִנְחִילֶם - זֶה
 הַקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא שְׁהוֹרִישׁ אֶת כְּפָאוֹ
 לְעֵבְרָיו. זְהוּ שְׁפָתוֹב וְכִפָּא כְבוֹד יִנְחִילֶם.
 ה' יַחְתּוּ מְרִיבּוֹ, מְרִבּוֹ חָסֵר, מַה זֶה
 אוֹמֵר? אֶלָּא מְרִיבּוֹ שְׁנִינּוּ, מְרִיב ו', וְזֶה
 הַמְלֶכֶךְ הַקְדוּשָׁא, וְסוּד הַחֻכְמָה נֹאמֵר כָּאוּ,
 בְּשַׁעְתָּא שְׁהַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים וְהַשְׁלִיטִים
 שׁוֹלְטִים עַל הַרְחֵמִים, וְהַרְחֵמִים נִכְנָעִים,

מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִקְרִי קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א)
 ל"ג היובל) כְּמָה דְּאִוְקִימָנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר (מלכים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כִּדְ קֶרֶן
 מְשִׁיחוֹ, וְהָא אֵתְמַר.

דְּבוּרָה דְּאֵתֵת לְשִׁבְתָּא שְׁבַחָא דְּמַלְכָּא
 קְדִישָׁא, (שופטים ה) יי' בְּעֵצֵתְךָ מִשְׁעִיר
 בְּצַעְדְךָ מִשְׁדֵּה אָדוּם. מְלַמֵּד, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲזִמִּין לְכָל שְׂאֵר עַמּוּן לְקַבְּלָא לְאֹרֵייתָא, וְלֹא
 בְּעוּ. וְכִי לֹא תָהּ גַּלִּי קָמִיָּה דְּלֹא בְּעָאן, אֲלֵא דְלֹא
 יְהִיא לֹון פְּתַחוֹן פֶּה, דְּאֵלְמָלֵא יְהִיב לֹון קְדִישָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֹרֵייתָא הוּוּ נְטַרִי לָהּ. וְכָל אֵינּוֹן קְרֵאֵי
 דְּאֵמְרָה דְּבוּרָה, פְּלִהוּ בְּרוּא דְּחֻכְמָתָא, עַד תְּהִיא
 שְׁעֵתָא דְּשִׁבְחַת גְּרָמָה, שְׁנַאֲמַר עַד שְׁקַמְתִּי דְּבוּרָה
 שְׁקַמְתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא אוּקְמוּהָ דְּאֵסְתַּלַּק מִנָּהּ

לשון הקודש

הזמין את כל שאר העמים לקבל תורה,
 ולא רצו. וכי לא היה גלוי לפניו שלא
 רוצים? אלא שלא? יהיה להם פתחון פה,
 שאלמלא היה נותן להם הקדוש ברוך
 הוא את התורה, היו שומרים אותה. וכל
 אותם פסוקים שאמרה דבורה, הכל הם
 בסוד החכמה, עד אותה שעה ששבחה
 את עצמה, שנאמר עד שקמתי דבורה
 שקמתי אם בישראל, שהרי בארו

ותקפם של הדינים הקשים. ויתן עו
 למלכו - זה הקדוש ברוך הוא. וזרם קרן
 משיחו - זו כנסת ישראל שנקראת קרן
 היובל, כמו שבארנו. משיחו, כמו
 שנאמר משיח אלהי יעקב, משום כך
 קרן משיחו, והרי נתבאר.

דבורה שבאה לשבח את שבת המלך
 הקדוש: ה' בעצאתך משעיר בצעריך
 משדה אדום. מלמד שהקדוש ברוך הוא

רוּחַ נְבוּאָה, וּבְגִין כֶּךָ (שׁוֹפְטִים ה) עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה
עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרֵי שִׁיר.

וְכָל דָּא, כִּד אֲשַׁתְּכַחוּ גּוֹבְרִין בְּחַטָּאָה, וְלֹא אֵינּוֹן
כִּדְאִין לְמִשְׁרֵי עַלְיֵיהוּ רוּחַ קִדְשָׁא וְדָאֵי. (דף כ' ע"א)

וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְגו', (ויקרא ד) כְּמַה
דְּאוֹקִימְנָא בְּהוֹרָאָה דְטָעוּ בָהּ. אֲבָל וְאִם כָּל
עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ מִיּוֹבְעֵי לִיָּה,
מֵאֵי כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל. אֲלֵא אֵינּוֹן (פולחון) דְּאֲשַׁתְּכַחוּ
בִּירוּשָׁלַם, דְּהָא מִתְמָן נִפְקָא אוֹרֵייתָא לְכָל עַמָּא, וְאֵי
אֵינּוֹן דִּהוּוּ תְמָן טָעָאן, כָּל יִשְׂרָאֵל טָעָאן, וְתַנִּינָן דְכִיּוֹן
דְתְמָן טָעָאן, כָּל עַמָּא טָעָאן, בְּגִין דְכִלְהוּ מִשְׁבֵּי
אֲבַתְרֵייהוּ. וְנַעֲלָם דְּדָבָר מֵעֵינֵי הַקְּהָל, עֵינֵי הַקְּהָל אֵלִין
סִנְהֵדְרֵי, אֵלִין אֵינּוֹן דְמִמְנָן עַל יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

יִשְׁגּוּ הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה כָּל עֵדֶת
יִשְׂרָאֵל? אֲלֵא אוֹתָם (כָּלם) שְׁנַמְצָאִים
בִּירוּשָׁלַם, שְׁהָרֵי מִשָּׁם יוֹצֵאת תּוֹרָה
לְכָל הָעַם, וְאִם אוֹתָם שְׁהָיוּ שָׁם טוֹעִים,
אִז כָּל יִשְׂרָאֵל טוֹעִים, וְשִׁנִּינוּ, שְׁכִיּוֹן
שְׁשָׁם טוֹעִים, כָּל הָעַם טוֹעִים, מִשׁוּם
שְׁכָלָם נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם. וְנַעֲלָם דְּדָבָר
מֵעֵינֵי הַקְּהָל - עֵינֵי הַקְּהָל אֵלוּ
הַסִּנְהֵדְרִין, אֵלוּ הֵם שְׁמִמְנִים עַל יִשְׂרָאֵל.

שְׁהַסְתַּלְקָה מִמְנָה רוּחַ הַקִּדְשׁ. וּמִשׁוּם
כֶּךָ, עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרֵי
שִׁיר.

וְכָל זֶה כְּשִׁנְמַצָּאוּ הַגְּבֻרִים בְּחַטָּא,
וְאֵינָם כִּדְאִים לְהַשְׁרוֹת עֲלֵיהֶם רוּחַ
הַקִּדְשׁ וְדָאֵי.

וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְגו', כְּמוֹ
שְׁבִאֲרָנוּ בְּהוֹרָאָה שְׁטָעוּ בָהּ. אֲבָל וְאִם
כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם כָּל יִשְׂרָאֵל

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דא לְהַבִּיא קַרְבָּן עַל סִנְהֶדְרֵי גְדוּלָה שְׁטַעוּ, תְּנַאֲיִן וְאִמּוּרָאִין ע' סִנְהֶדְרֵי גְדוּלָה הִיוּ, וּמִשָּׁה עָלִיָּהוּ. וְע' סִנְהֶדְרֵי קִטְנָה הִיוּ, וְאִהְרֹן עָלִיָּהוּ. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין, מִשָּׁה שׁוֹשְׁבֵינָא דְמַלְכָּא הוּא, וְדָא תַּפְאָרֶת, מִתַּמָּן סִנְהֶדְרֵי גְדוּלָה. אִהְרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִטְרוּנֵיתָא, וְדָא מַלְכוּת, ה"א זַעִירָא קָרִינָן לֵיהּ, פְּגוּז (בראשית כט) אַעֲבָדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתָךְ הַקִּטְנָה. וְעַל שְׁמָה אֶתְקָרִי סִנְהֶדְרֵי קִטְנָה.

וּמִתַּמָּן הוּוּ יִדְעִין סִנְהֶדְרִין שְׁבַעִין לְשׁוֹן, דְּאִינוּן שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה, דְּאִית שְׁבַעִים לְשׁוֹן מִסְטָרָא דְּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה וְכוּ', כִּלְא בְּפִירוּדָא. הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (בראשית י) מֵאֲלֶה נִפְרְדוּ אֵינִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצוֹתָם לְלִשׁוֹנוֹתָם כִּלְהוּ שְׁבַעִין לְשׁוֹן בְּפִירוּדָא דָּא מִן דָּא.

אַבְל בְּאוֹרֵייתָא, ע' פְּנִים לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן חַד. וְדָא יְסוּד. ו' הִלְכָה הָדָא, חֲכָמָה זַעִירָא מַלְכוּת, דְּבָהּ שְׁבַעִין לְשׁוֹן, כְּחוֹשְׁבֵן סוּד, מִן יְסוּד. וַיְסוּד אִיהוּ לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ, סוּד הַמְרַבָּבָה,

לשון הקודש

רעיא מהימנא

מִצְנָה זו לְהַבִּיא קַרְבָּן עַל סִנְהֶדְרִין גְדוּלָה שְׁטַעוּ, תְּנַאֲיִם וְאִמּוּרָאִים שְׁבַעִים סִנְהֶדְרִין גְדוּלָה הִיוּ, וּמִשָּׁה עָלִיָּהֶם. וְשְׁבַעִים סִנְהֶדְרִין קִטְנָה הִיוּ, וְאִהְרֹן עָלִיָּהֶם. וּמִשׁוּם כִּךָּ אָמְרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, שְׁמִשָּׁה הָיָה שׁוֹשְׁבֵין הַמִּלְךָ וְזוּ תַּפְאָרֶת, מִשָּׁם סִנְהֶדְרִין גְדוּלָה. אִהְרֹן שׁוֹשְׁבֵין הַגְּבִירָה, וְזוּ מַלְכוּת, ה"א קִטְנָה קוֹרְאִים לָהּ, כְּמוֹ (בראשית כט) אַעֲבָדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתָךְ הַקִּטְנָה. וְעַל שְׁמָה נִקְרְאת

וּמִשָּׁם הִיוּ יוֹדְעִים סִנְהֶדְרִין שְׁבַעִים לְשׁוֹן, שְׁהֵן שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה, שִׁישׁ שְׁבַעִים לְשׁוֹן מִצַּד שֶׁל הַמַּלְכוּת הַרְשָׁעָה וְכוּ', הַכֹּל בְּפִירוּד. זְהוּ שְׁכַתוּב מֵאֲלֶה נִפְרְדוּ אֵינִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצוֹתָם לְלִשׁוֹנָתָם. כֹּל שְׁבַעִים הַלְשׁוֹן בְּפִירוּד זֶה מִזֶּה.

אַבְל בְּתוֹרָה, שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן אַחַת. וְזֶה יְסוּד. ו' הִלְכָה אַחַת, חֲכָמָה קִטְנָה – מַלְכוּת, שְׁבָהּ שְׁבַעִים לְשׁוֹן כְּחוֹשְׁבֵן סוּד, מִן יְסוּד. וַיְסוּד הוּא